GGD ZUID LIMBURG

BESCHERMT

BEWAAKT

BEVORDERT

www.ggdzl.nl

Raadsinformatieavond Kerkrade

26 mei 2026

GGD Zuid-Limburg
Frank Klaassen, directeur publieke gezondheid

Programma vanavond

1. Gemeenschappelijke Regeling GGD Zuid-Limburg
2. Organisatie GGD
3. Begroting en verantwoording
4. Landelijke- en regionale ontwikkelingen

1. Gemeenschappelijke regeling

- GGDZL = Geneeskundige Gezondheidsdienst Zuid Limburg
  - Bestaat sinds 1 januari 2006
- Gemeenschappelijk Regeling (GR) van 16 gemeenten in Zuid-Limburg:
  - Dit is de verplichte publieksrechtelijke samenwerkingsvorm voor GGD-organisaties;
  - Voor bundeling van expertise en de juiste schaalgrootte;
  - Regionale ambities en opgaves (Trendbreuk) zijn hierin belegd;
  - Als verlengd lokaal bestuur;
  - Stemverhouding op basis van inwoneraantallen;
  - Bestaansrecht ligt in de Wet publieke gezondheid (Wpg): de wettelijke basis.

Wet publieke gezondheid

- Gemeenten hebben de wettelijke taak om de publieke gezondheid uit te voeren en te borgen;
- Het bestaan van de GGD Zuid-Limburg als uitvoeringsorganisatie vloeit hieruit voort;
- De GGDZL zorgt voor: uitvoering; *adviezen, data, kennis, initiatieven en samenwerkingen;*
- GGD heeft wettelijke taken (bijvoorbeeld infectieziektebestrijding) en kerntaken die door gemeenten bij GGD belegd zijn zoals Veilig Thuis en Jeugdgezondheidszorg;
- On overleg met gemeenten en partners worden regelmatig nieuwe taken toegevoegd (suïcidebestrijding) en afgestoten (medische advisering en GHOR).

Dienstverleningspakket GGD

Infectieziektebestrijding

Het bestrijden van infectieziekten, inclusief tuberculose en seksueel overdraagbare aandoeningen.

- Wet publieke gezondheid
- Verplicht bij de GGD
- Sterk geprotocolleerd

Seksuele Gezondheid

Het verbeteren van de seksuele gezondheid, in het bijzonder van risicogroepen.

- Wet publieke gezondheid
- Verplicht bij de GGD
- Sterk geprotocolleerd; meer vrije ruimte in het preventie-deel

Hygiëne en Inspectie

Toezicht kwaliteit kinderopvang, toezicht Wmo, inspectie tatoeage, piercing, permanente make-up, dak- en thuislozenopvang, seksinrichtingen, asielzoekerscentra, kinderboerderijen, advisering publieksevenementen.

- Wet publieke gezondheid, Wet kinderopvang
- Verplicht bij de GGD
- Sterk geprotocolleerd

Medische Milieukunde

Het signaleren en onderzoeken van de invloed van milieufactoren op de gezondheid en hierover informeren en adviseren.

- Wet publieke gezondheid
- Verplicht bij de GGD
- Sterk geprotocolleerd

Jeugdgezondheidszorg

Het systematisch volgen en beoordelen van de ontwikkeling van jeugdigen en hun ouders ondersteunen bij het oplossen van problemen.

- Wet publieke gezondheid
- Niet verplicht bij de GGD
- Stevige wettelijke basis

Publieke Gezondheid

Wettelijke taken zijn onder meer epidemiologie, preventieprogramma's, gezondheidsbevordering en advisering.

- Wet publieke gezondheid
- Verplicht bij de GGD
- Beleidsrijk m.u.v. epidemiologie, die een sterke landelijke basis kent

Centrum Seksueel Geweld

Biedt in Limburg professionele hulp aan iedereen die een nare seksuele ervaring heeft gehad of seksueel misbruik heeft meegemaakt.

- Niet verplicht bij de GGD
- Er is geen wettelijke verplichting

Openbare Geestelijke Gezondheidszorg

Activiteiten voor kwetsbare personen die niet zelfstandig of vrijwillig (zorgmijders) van de beschikbare voorzieningen gebruikmaken.

- Wet maatschappelijke ondersteuning
- Niet verplicht bij de GGD
- Beleidsrijk

Forensische Dienst Limburg

De forensische geneeskundigen zorgen voor lijkschouw en bieden arrestantenzorg. Dit doen we in Limburg samen met GGD Limburg Noord en voor Politie, Openbaar Ministerie en gemeenten.

- Wet op de lijkbezorging
- Niet verplicht bij de GGD
- Sterk geprotocolleerd

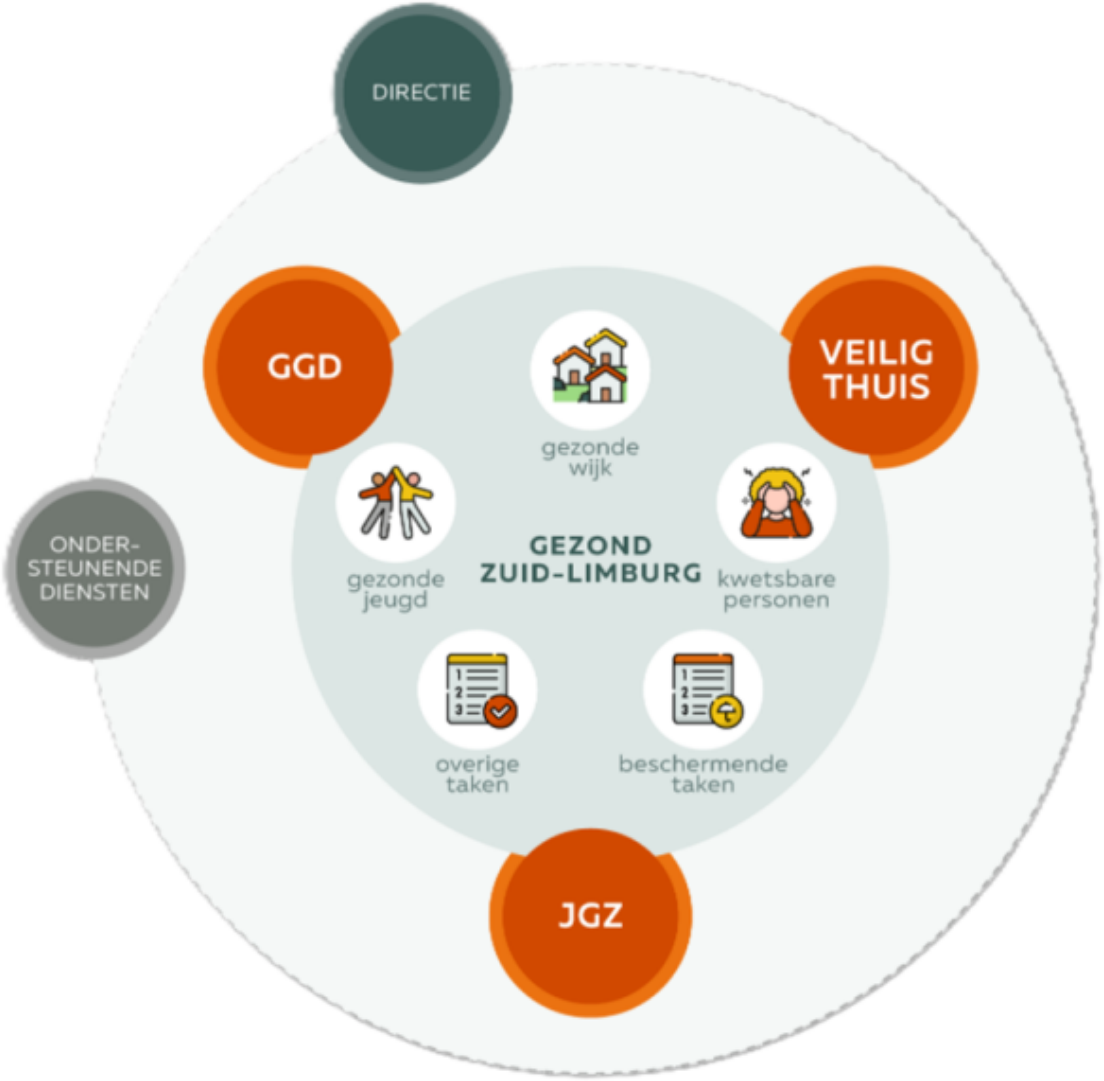
Veilig Thuis

Expertisecentrum voor geweld in afhankelijheidsrelaties, ondersteunend aan de lokale zorgstructuur en zorgverleners.

- Wet maatschappelijke ondersteuning
- Niet verplicht bij de GGD
- Stevige wettelijke basis

2. GGD organisatie

Kerngegevens GGD Zuid-Limburg 31 december 2025	
Aantal fte	474
Aantal medewerkers	612
Gemiddelde leeftijd medewerkers	45,4
Aantal locaties in Zuid-Limburg	29

Programma Jeugdgezondheidszorg (JGZ)

- Verplicht in de Wet publieke gezondheid;
- JGZ is de publieke gezondheidszorg voor alle kinderen, jongeren en hun (aanstaande) ouders of opvoeders;
- Primaire doelstelling is werken aan een gezonde generatie;
- JGZ voert voor alle kinderen preventieve screenings uit gericht op de gezondheid en het welzijn van het kind;
- JGZ voert Rijksvaccinatieprogramma (RVP) uit, gericht op de bescherming tegen ernstige infectieziekten;
- Uitvoering is individueel, waar mogelijk wordt groepsgericht gewerkt.

Programma Veilig Thuis (VT)

- Verplicht vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning;
- Ambitie Regiovisie Geweld in Afhankelijkheidsrelaties (GIA);
- Doorbreken van cirkel van geweld;
- Creëren veiligheid, vroegtijdig signaleren en stoppen geweld in afhankelijkheidsrelaties;
- Waarborgen duurzaam herstel en aanpak onderliggende problemen aan;
- Gericht op intergenerationele overdracht van geweld voor iedereen: van -9 maanden tot 100+ jaar;
- Meer meldingen en adviezen en meer maatschappelijk en politieke urgentie.

Programma GGD

- Divers programma, deels verplicht via Wet publieke gezondheid
  - Infectieziektebestrijding
  - Seksuele gezondheid
  - Hygiëne en inspectie
  - Medische milieukunde
  - Openbare geestelijke gezondheidszorg
  - Publieke gezondheid, monitoring, onderzoek en beleid
  - Crisisorganisatie en psychosociale hulpverlening
  - Forensische geneeskunde

Relevante ontwikkelingen

- Gezondheidsakkoorden (Aanvullend Zorg en Welzijnsakkoord: AZWA) en Trendbreuk
- Veiligheid en zorg steeds prominenter thema
- Werken in de wijk
- Jeugd en jongeren onder druk (mentale gezondheid)
- Gezonde leefomgeving
- Dalende vaccinatiegraad en verslechterde seksuele gezondheid
- Nieuw –landelijk- model voor forensische geneeskunde en kwetsbaarheden bemensing
- Geopolitieke ontwikkelingen
- Weerbaarheid bij crisis

3. Begroting en verantwoording

- Jaarstukken: Jaarverslag en Jaarrekening
  - Vaststelling door Algemeen Bestuur
  - Geen zienswijze door raden, wel ter kennisname

- Begroting
  - Wordt jaarlijks opgesteld
  - 2027 is laatste van 4-jarencyclus
  - Voor zienswijze aan gemeenten voorgelegd, jaarlijks vóór 1 april
  - Besluitvorming op basis van zienswijzen gemeenten
  - Technische begrotingswijziging via Algemeen Bestuur
  - Andere begrotingswijzigingen via zienwijze

Meerjarenbegroting 2028-2031

- Beleidscyclus van 4 jaar
  - Proces start op na vaststelling begroting 2027 in juli 2026
  - Vóór 1 april 2027 gereed voor zienswijze raden
  - Op basis van maatschappelijke ontwikkelingen en opgaves wordt het nieuwe meerjarenbeleidsplan en financieel meerjarenperspectief opgesteld
  - Inhoudelijke en financiële kaders voor 4 jaar
  - Landelijke nota's en zorgakkoorden, regionaal gezondheidsbeleid en regionale vertaling van aanvullend zorg en welzijnsakkoord (AZWA) vormen basis
- Kennismakingsprogramma voor gemeenteraden in najaar 2026

Begrotingswijziging 2026

- Zienswijze 16 gemeenten noodzakelijk
- Aanleiding: noodsituatie bij Veilig Thuis: meer meldingen, forse wachtlijsten en hoge werkdruk medewerkers
- Afspraak in AB: gefaseerde uitbreiding naar + 14 FTE én inzet op verbetering van samenwerking in de keten
- Concreet voor 2026: + 7 FTE

Begroting 2027

- Zienswijze 16 gemeenten noodzakelijk;
- De begroting 2027 is opgesteld conform kadernota en meerjarenbeleidsplan 2024-2027. Ook de Trendbreukaanpak, vernieuwd regioplan Zuid-Limburg in kader van AZWA en regionaal gezondheidsbeleid 2025-2030 ‘Gezondheid nu, voor later!’ vormt kader voor 2027;
- + 14 FTE voor Veilig Thuis is opgenomen;
- Extra Rijksmiddelen voor vaccineren zijn opgenomen.

4.Landelijke- en regionale ontwikkelingen

- Integrale beweging maken met alle partijen: van ziekte en zorg naar gezondheid en preventie binnen Gezond Zuid-Limburg;
- Bouwen van stevige regionale preventie-infrastructuur tussen zorg, sociaal domein en publieke gezondheid;
- Verankeren van Trendbreukaanpak in regionale ontwikkelingen;
- Ruimte voor innovatie en beweging naar voorkant van zorg in de wijk.

Vragen?
Bedankt voor uw aandacht!

Begroting gemeente Kerkrade én begroting GR

1.

	Totaalbedrag jaarschijf 2027 uit GR begroting **2026**	Index	CAO	Beleidsaanpassingen (reeds besloten)	Verplichtingen/ wetgeving	Beleidsaanpassingen (nieuw)	Overig	Totaalbedrag jaarschijf 2027 uit GR begroting **2027**	% stijging t.o.v. vorige begroting
Bedragen (x € 1.000)	57.397	617	2.394	1.400	2.055		726	64.589	12,5%
Toelichting			6,7%	Extra FTE bij Veilig Thuis	Uitvoering door derden in verband met wachtlijsten Veilig Thuis		Incidentele huisvesting en incidentele medische middelen		

2.

Impact op bijdrage Kerkrade	de bijdrage van Kerkrade **neemt toe** / ~~af met:~~	302
Zienswijze vorig jaar	**positief** / ~~neutraal / negatief~~	

Zienswijze op de begroting 2027

Voorstel tot afgeven positieve zienswijze

- De begrotingen 2027 en de meerjarenramingen 2028–2030 laten zien dat de organisatie blijft inzetten op het versterken van de publieke gezondheid en preventie.
- De voorgestelde uitbreiding van de personele capaciteit en de inzet op versterking van de ketensamenwerking op Veilig Thuis worden noodzakelijk geacht.

Gelet hierop wordt de gemeenteraad voorgesteld een positieve zienswijze af te geven op de ontwerpbegroting 2027, de meerjarenraming 2028–2030 en de begrotingswijziging 2026 van de GGD Zuid-Limburg, en kennis te nemen van de jaarstukken 2025 en het dashboard ontwerpbegroting GGD Zuid-Limburg 2027, onder de voorwaarde dat in de loop van dit jaar aan het Algemeen Bestuur van de GGD Zuid-Limburg de volgende stukken ter vaststelling worden aangeboden:

- concrete plannen voor de reeds gevormde bestemmingsreserves;
- een plan van aanpak voor Veilig Thuis voor de periode 2026–2027;
- een eerste uitwerking van kaders voor het vormen en aanwenden van zowel algemene reserves als bestemmingsreserves.